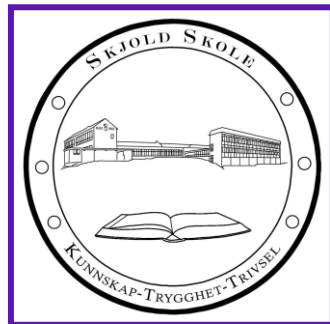

Handlingsplan mot mobbing

Definisjon på mobbing:

En person er mobbet eller plaget når han eller hun, gjentatte ganger og over en viss tid blir utsatt for negative handlinger fra en eller flere personer. (Dan Olweus)

Mobbing (Magne Raundalen)

- Er å skade noen med hensikt
- Består av sårende og/eller skremmende handlinger
- Makt-ubalanse mellom offer og overgriper

Mobbing kan ha ulike former:

- Verbal (for eksempel bruk av kallenavn)
- Nonverbal (for eksempel vise negativt kroppsspråk overfor andre)
- Sosial (for eksempel å bli holdt utenfor)
- Materiell (for eksempel å få ødelagt klær og eiendeler)
- Psykisk (for eksempel å bli truet eller tvunget til å gjøre noe)
- Fysisk (for eksempel å bli slått eller sparket)
- Digital (for eksempel å bli krenket på sosiale medier eller via mobiltelefon)

1. Forebygging av mobbing :Kapittel 9A Elevenes skolemiljø

Opplæringsloven § 9a – 1 og §9a-2: «Alle elevar i grunnskolar og vidaregåande skoler har rett til eit godt fysisk og psykososialt miljø som fremjar helse, trivsel og læring.» §9a-3: Skolen skal ha nulltoleranse mot krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering. Skolen skal arbeide kontinuerleg og systematisk for å fremje helsa, miljøet og tryggleiken til elevane, slik at krava i eller medhald av kapitlet blir oppfylte. Rektor har ansvaret for at dette blir gjort.

**Mål: Alle elever skal ha et trygt klasse- og skolemiljø uten mobbing.
Vi har nulltoleranse mot mobbing.**

Skolenivå:

- Klart skolereglement og felles skoleregler, både på skole og SFO.
- Gode inspeksjonsrutiner. Inspeksjonsplanen evalueres jevnlig i personalet. Tilstrekkelig med voksne ute, de voksne har **ansvar for bestemte områder**. Bruk av refleksvester.
- Skoleområdet må være tilrettelagt for et stille område og områder der en kan drive ulike aktiviteter. Det må være rikelig med lekemateriell til enhver tid.
- Legger til rette for fadderordning og samarbeid på tvers av trinnene.
- Trivselstiltak, for eksempel ulike fellessamlinger; karneval, vinterdag, med mer.
- Temaet mobbing må tas opp med foreldre/foresatte, elever og personalet.
- Setter inn tiltak for den/de som oppfører seg uakseptabelt.
- Kartlegging gjennom foreldreundersøkelse og elevundersøkelse av hvordan skolemiljøet oppleves.

Klassenivå:

- Trygge rammer, klare forventninger og konsekvente reaksjoner.
- Grundig gjennomgang av skolereglement med fokus på mobbing.
- Tydelige klasseregler.
- Godt skole-hjem samarbeid som for eksempel telefon-/ Vigilo kommunikasjon, utviklingsamtaler og elevsamtaler.
- To klassemøter pr. måned
- Trivselsundersøkelse.

Elevnivå

- Positive holdninger til medelever og de voksne på skolen og SFO, respektere hverandre og vise toleranse for andre.
- Minst to elevsamtaler pr. skoleår. Elevene skriver jevnlig loggbok til lærer.
- Overholde klassens regler og skolens / kommunens reglement.
- Oppmuntre til positiv atferd.

2. Avdekking av mobbing

Mål: All mobbing skal avdekkes

- Skolen må få kjennskap til at mobbing foregår.
- Foreldre/foresatte som får vite om mobbing, må ta kontakt med kontaktlærer.
- Trivselsundersøkelse hvert år.
- Tema i forbindelse med elevsamtaler, foreldremøter og foreldresamtaler.
- Klasse-/gruppesamtaler om mobbing. Poengtere ansvaret for hverandre.
- Å si ifra om at noen blir plaget, er ikke å sladre.
- Jevnlig kommunikasjon mellom elev og lærer for eksempel gjennom loggskrivning og elevsamtaler
- Klare vakt - og tilsynsordninger.
- Alle som har vakt, har refleks-vest.
- Være tydelige voksne.
- Ved mistanke om mobbing skal fast prosedyre følges (jfr. pkt. 3).
- Informasjonsinnhenting gjennom observasjon/samtale.
- Rask handling og raske tiltak dersom mobbing avdekkes.

3. Tiltak og oppfølging

Mål: Skolen tar ansvar og initiativ for å stoppe mobbing. Dette gjøres på måter som i neste omgang forebygger mobbing ved skolen.

Elever, ansatte og foreldre/foresatte skal kjenne skolens rutiner for å gripe inn i saker som kan innebære mobbing. De ansatte skal vite at de kan få støtte og hjelp når de står ovenfor situasjoner som kan være en mobbesak. Saken søkes alltid løst på laveste nivå. Om saken ikke løses der, kobles interne (avdelingsleder/rektor) eller eksterne (PPT, helsesøster, barnevern, politi) samarbeidspartnere inn.

Reaksjonshierarki:

Nivå 1: Plikt til å gripe inn, undersøke og varsle

- Den som får mistanke om at det forekommer plaging/krenking/mobbing, må umiddelbart **gripe inn** og stanse det.
- Lærere eller andre ansatte som registrerer eller får høre om plaging/krenking/mobbing, tar straks kontakt med og **varsler** kontaktlærer/avdelingsleder SFO.

Nivå 2: Følge med, undersøke og utarbeide skriftlig aktivitetsplan med tiltak

- Kontaktlærer/ avdelingsleder SFO tar problemet opp med de elevene det gjelder for å kartlegge situasjonen, og tar så kontakt med og informerer foresatte og skolens ledelse. Aktuelle møter må umiddelbart finne sted. Involverte elever skal ikke snakke sammen før møtene.
- Skolen utarbeider skriftlig aktivitetsplan med beskrivelse av tiltak. **Aktivitetsplan arkiveres i elevens mappe i BK 360. Eleven skal uttale seg om hvilke problemer tiltakene skal løse. Tiltakene skal være konkretisert og forståelig for eleven.**
- Dersom man avtaler å **følge med gjennom samtale eller observasjon** et tidsrom, skal neste møte avtales ved slutten av dette tidsrommet.
- Deltagere i møtet kan være kontaktlærer, den som blir plaget, mobbere, foresatte, avdelingsleder og skolens ledelse.
- I mobbesaker der deler av klassen eller grupper av elever er involvert, kan skolens ledelse vurdere om det vil være aktuelt og hensiktsmessig å ta saken opp på møte med aktuelle foreldre. Dette forutsetter godkjenning fra foresatte til den som blir mobbet. Slike saker krever åpenhet og god planlegging.

Nivå 3: Gjennomføre og eventuelt avslutte tiltak som beskrevet i aktivitetsplan

- Kontaktlærer/ avdelingsleder samarbeider med foresatte slik det er beskrevet i aktivitetsplan med konkrete tiltak.
- Begge parter følges opp med avtalte samtaler, til man er sikker på at krenkingen/mobbingen har opphørt.
- Foresatte orienteres når saken er avsluttet, og informeres om at saken gjenopptas umiddelbart dersom det blir aktuelt.
- Skriftlig evaluering av tiltak og **gjennomføring beskrives i aktivitetsplan og arkiveres i elevens mappe i BK 360.**

4. Det er skjerpet aktivitetsplikt når voksne krenker barn:

- **Rektor varsles straks**
- **Rektor skal varsle skoleeier**
- **Dersom ledelsen ved skolen krenker barn skal den ansatte som har mistanke eller kunnskap om dette varsle skoleeier.**

5. Kontinuitet

Mål: Skolens arbeid med å forebygge, avdekke og stoppe mobbing foregår kontinuerlig.

Handlingsplan mot mobbing skal alltid være kjent for personalet, foresatte og elever. Planen revideres/utvikles fortløpende.

- Planen skal gjennomgås eller opplyses om for skolens ansatte, foreldre/ foresatte og elever hvert år. Nye ansatte skal settes inn i og aktivt følge opp planen.
- Planen skal tilgjengelig på skolens nettside.
- Planen skal hvert år evalueres av skolens rådsorganer.
- Erfaringer fra løpende arbeid og de årlige trivselsundersøkelsene skal legges til grunn for evalueringen.

Ansvar:

Skolens ledelse, ved rektor, er ansvarlig for:

- At planen blir gjennomført og evaluert.
- At trivselsundersøkelser gjennomføres, og at resultatene blir fulgt opp med tiltak.
- At skolen er tydelig utad og viser nulltoleranse til alle former for mobbing.
- At mobbesaker ikke overlates til kontaktlærer alene, men behandles som skolesak og i samsvar med opplæringslovens kap.9A.
- At empati, og holdninger mot mobbing, er fremtredende elementer i voksenmiljøet på skolen, og at de voksne på denne måten er tydelige og gode rollemodeller for skolens elever.
- På hjemmesiden finnes det tilgjengelig informasjon til ansatte og foreldre/foresatte

<https://www.bergen.kommune.no/innbyggerhjelpen/skole/grunnskole/skolemiljo/skolemiljoet>

<https://www.bergen.kommune.no/hvaskjer/tema/skyfrittinkluderende-oppvekstmiljo-i-bergen/skyfritt>

